

ÜZENET

A PRÁGAI REFORMÁTUS MISSZIÓS GYÜLEKEZET
HETILAPJA – II. ÉVFOLYAM – 37. SZÁM, 2009. SZEPT. 13.

Szeretett Testvéreim az Úr Jézus Krisztusban!

A hívő ember akár kríziseiben, akár elmélkedése pillanataiban nem egyszer elérkezik olyan kérdésekhez: ki is ő az Isten számára, miért érzi sokszor úgy, hogy Isten világa mennyire távol van tőle, vagy miért van az, hogy az a sok bűn szinte eltakarja Isten arcát ezen a világon? Ezek az elmélkedések egyenesen a teremtéstörténethez és az azt követő eseményekhez vezetnek el minket, ahol az emberi történelemnek mintegy ugródeszkájaként van elhelyezve és

férjére. Fontosnak találtam ezzel a fejezettel alaposabban foglalkozni, boncolgatva annak egyes mozzanatait, hogy jobban megértsük a mi Istenünket, saját magunkat, valamint Krisztus áldozatát, amelyre a mai úrvacsorai jegyek által emlékezünk és azzal egyesülünk.

I. MÍTOSZ VERSUS HITVALLÁS

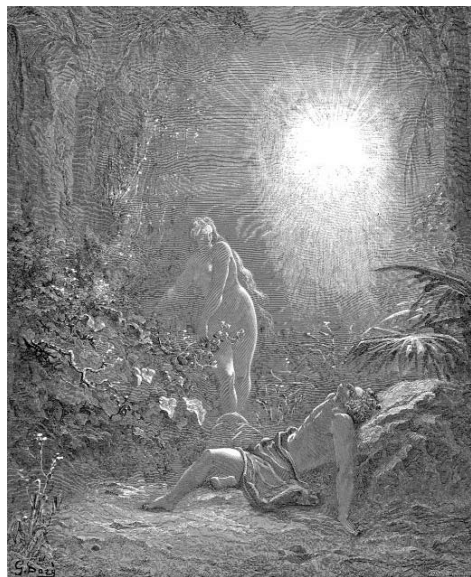
Mindenekelőtt e történet kapcsán ki kell emelnünk azt, hogy miként kell tulajdonképpen tekinteni a Genézis könyvének első 11 fejezetére, amelyet Östörténetnek nevezünk. Sokan bajban vannak hitbéli elfogadásával, mert sok ésszerű

„És fogta az Úristen az embert, elhelyezte az Éden kertjében, hogy azt művelje és őrizze. Ezt parancsolta az Úristen az embernek: A kert minden fájáról szabadon ehetsz, de a jó és a rossz tudásának fájáról nem ehetsz, mert ha eszel róla, meg kell halnod.

1Móz 2,15-17

leírva ez a látszólagos emberi magányosság, vagyis az istennélküliség és a bűntudat érzése. Az édenkerti bűneset komoly és igaz téma, amely azonban annyira folklorizálódott az évszázadok folyamán, hogy ma úgy él leginkább az emberek tudatában, mint egy mese vagy a jó tréfák alapja, amelyekben főleg a férfiak szoktak viccelődni, hogy lám-lám, mennyire gonosz az asszonyi nemzedék, mivel kárhozatba vitte a férfiakat, mérgezett almát kényszerítve

jelenséggel áll ellentétben. Gondolok itt a hét nap alatti teremtésre, az egyedüli emberpár létezésére és még sok titokzatos és nehéz Igére, amelyek miatt kételyeink támadnak, és a hitünk valóban harcol azok elfogadásával. Tehát egy mondatban: a Genézis első 11 fejezete nem a világ történetének egzakt leírása, amelyet alá lehet támasztani valamelyik tudomány eredményeivel, hanem a szerző HITVALLÁSA a Szentlélek által. Amikor a Biblia keletkezett, a szerzők

Gustave Doré: Éva teremtése

nem a pontos adatok által hagyták magukat vezetni, hanem ők tulajdonképpen polemizáltak az akkori vallásokkal és támadták azoknak a lelket leigázó filozófiáját. A sok kegyetlen, emberáldozatot kívánó, a mi szempontunkból már primitív vallások közepette hírt akartak adni az egyetlen egy szerető és teremtő Istenről, aki mindannak a teremtője és ura, amit a többiek imádtak, féltek attól és ezért lelkileg rabszolgák lettek. A Genézis szerzője képekben, azaz az ember számára érthetőbben, – úgy, mint Jézus a példázataiban – akarta kijelenteni a választ ugyanazokra a kérdésekre, amelyeket a mai ember is feltesz magának, és amelyeket a bevezetőben is felvázoltam. Csakhogy amíg az ókori ember értette a metaforát, a mai ember csupán a tudományos adatokat érti. Ha mi is meg akarjuk érteni a bűneset történetét és kijelentést látni benne, akkor nekünk is

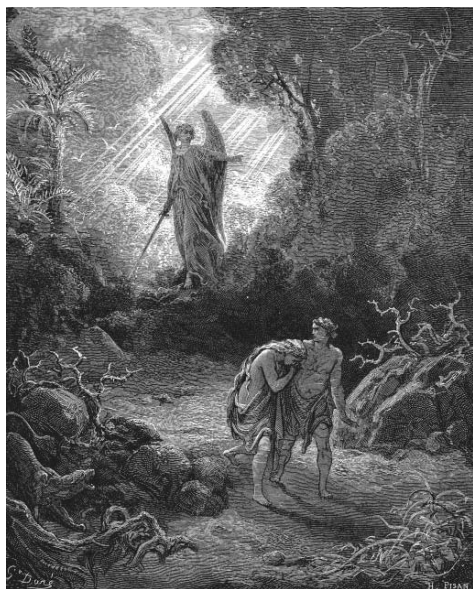
dekódolni kell a mítoszt.

II. AZ EMBER ISTEN SZABAD TEREMTMÉNYE ÉS ISTENTISZTELETRE RENDELTETETT

Kezdjük hát ott, hogy megkérdezzük, miért és minek teremtette Isten az embert? A válasz egyszerű. „*Az Isten szeretet*” – mondja János apostol. De mint minden szeretetfajta, nem létezhet saját szeretendő tárgya nélkül. Isten szeretetének a tárgya, a célja az ember. Azért rendeltettünk, hogy Isten szeretetéből és Isten szeretetének éljünk. Az emberpárok is azért vágnak saját gyermekükre, mert szeretetük megtestesítője az, szeretetük célja, tárgya. A mi helyzetünk nem más. Isten belénk fektette az ő tiszta örömét, érdeklődését, törődését. Azt olvassuk, hogy az elején csak egy ember volt, akinek a neve Ádám. Ez is megütközési követ jelent sok hívőnek, ha Darwin elméletére gondolunk, de a jobb megértés kedvéért fordítsuk le az Ádám nevet: szó szerint „agyagból való”, de itt nem csupán egyes számban lehet fordítani, hogy egy ember, hanem az egész emberiség. Az Ádám csak egy képviselője lehetett mindazoknak, akik abban az időben élhettek. Ezt a gondolatot nem a dogma megcáfolására használom, hanem azért, mivel nem árt szélesebb körben megvizsgálni azt. Isten Ádámot, vagyis az embert nem a maga játékanak teremtette, hanem életfeladatot adott neki, tehát életértelmet. Isteni feladatot bízott rá, azt, amit eddig Ő maga csinált: gondozni és uralni a teremtett világot. Ugyanazokkal a méltóságokkal és privilégiumokkal övezte fel

őt, amelyeket maga is élvezett: gondoskodni arról, ami szeretetből született, hogy annak a harmóniája és rendje általa, tehát az ember által fennmaradjon. Fontos megfigyelés: e kifejezés, hogy művelje és őrizze a kertet – „abódá“ –, a héber nyelvben az istentiszteleti szolgálatra is használatos, illetve a léviták és a papok szolgálatára. A kertben végzett munka tehát istentisztelet volt.

Továbbá fontos kiemelni, hogy Isten az embert szabadnak teremtette, s ennek bizonyítéka annak az ominózus tiltott fának a beültetése volt. Az ember szabadsága abban van, hogy szeretetből hallgat az Isten szavára. A tiltott fa nem Isten kegyetlen csapdája volt, hanem bizonyíték arról, hogy ha az ember a maga akaratából nemet tud mondani a fa csábításának, akkor biztos, hogy az

*Gustave Doré:
Kiűzetés a paradicsomból*

Urát önkéntesen szereti, mivel választhat az engedelmség és az engedetlenség között. Hogy maga dönthet a maga sorsáról. Csak olyan szeretetet tudunk értékelni, amely szabad döntésből választ minket, nem pedig kényszerből vagy más lehetőségektől való elzárás következtében születik. Úgy gondolom, ezt Isten is hasonlóképpen látta.

III. A FA

Mi volt a két említett fa? Az egyik az örök élet fája. Annak gyümölcsei örök-ké életben tartották az embert. Nehéz boncolgatni annak mikéntjét. Számunkra most a másik fa az érdekesebb. Sokan szívesen mondják, hogy egy almafáról van szó, de ez csak félrevezetés. Az igazi neve: a jó és a rossz tudásának a fája. Latinul „bonum et malum“. És mivel a malum szó egyúttal almát is jelent, így az emberek könnyen átvették a maguk képzeletébe és hagyományába. Mi az a jónak és rossznak a tudása, és miért volt olyan kívánatos? A jó és a rossz a világmindenséget jelentette. Aki a jót és a rosszat ismeri, az mindent ismer. Aki mindent ismer és eldönti, mi a jó és mi a rossz, az viszont egyedül Isten lehet. E fa gyümölcsének ebben rejtett a varázsa és egyúttal az ember tragédiája. Mihelyt az ember nem akar már ember lenni, nem akar már szeretett teremtmény lenni, hanem olyan akar lenni, mint az Isten, azaz dönteni arról, mi a jó és mi a rossz, akkor az a világ veszte. Nem egy példa található a történelemben, miként végezték azok, akik maguk akartak dönteni népek sorsa felett, felebarátaik sorsa felett. Az embernek egyszerűen nem

adattak olyan tulajdonságok, amelyek által jól használhatja a jónak és rossznak a tudását. Nem uralomra teremtett, hanem a szolgálatra. Hasonló gondolatot akar kifejezni az a görög mítosz, amely Heliosznak, a napistennek, félig ember fiáról, Faethonról szól. Faethon arra kérte apját, hogy egyetlen egyszer hajthassa tűzkocsiját. Persze, ember lévén nem viselte el ezt az isteni feladatot és belehalt. Ez így van velünk is: ha emberek lévén ki akarjuk kerülni a szolgálatot és bírái és önféjű végrehajtói akarunk lenni a világmindenségnek, moralitásnak vagy immoralitásnak, Isten vezetése nélkül, belehalunk.

IV. A KÍGYÓ

A kígyó az, aki inspirálja az asszonyt ezzel a lehetőséggel. Miért éppen az asszonyt? Talán azért, mert ő gyengébb volt, hiszen nem egyenesen Istentől vette át a tiltó parancsot, hanem közvetetten a férjétől? Talán azért, mert őrizője és gondviselője, Ádám, épp nem volt vele, hogy megvédje? Mindezek csak spekulációk, amelyeknek megvitatása során a teológusok egymás között majdnem hajba kapnak. Az említett rész mondánivalója az, hogy mindig lesz közöttünk valaki, aki sátáni ihlettel engedetlenségre akar minket rávenni. Aki mindig szívesen sugallja, hogy saját kezünkbe vehetjük Istenre való figyelés nélkül az életünket vagy mások sorsát. Hogy mi magunk vagyunk az igazság és az ítélet. Ezek a sugallatok megszülethetnek a mindenkori ember fejében a sátán által, vagy hallhatjuk őket másoktól, mint Jézus is hallotta Péter apostoltól, vagy

Júdástól. Ki ez a sátán, vagyis görögül diabolosz? Régebben már említettem, hogy az, aki – szószerinti fordítás szerint – hányja-veti az igazságot, kifordítja a szavakat úgy, hogy kételyeket ültet el, Istennek velünk való szándékát leigázásnak mutatja be. Viszont, amit szabadságként fest le előttünk, arról a végén kiderül, hogy az a legnagyobb nyomorúságba dönt minket. Ezt láttuk Ádám és Éva példáján, és olykor magunkon is tapasztaljuk.

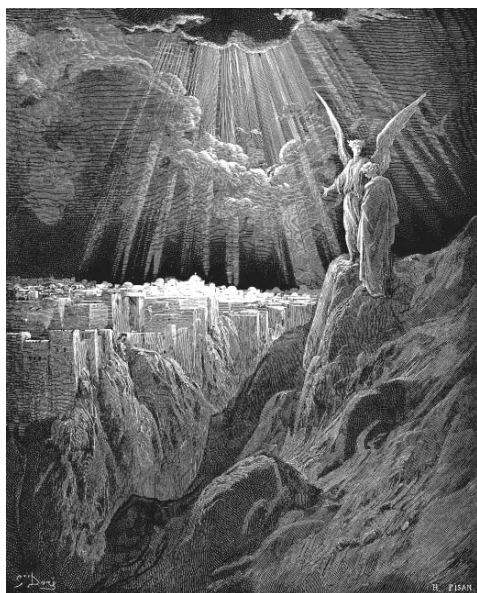
V. A KIÜZETÉS

Megtörtént hát, ami megtörtént: a rossz út választása. Ádám és Éva megkóstolták a tudást, megnyíltak ugyan a szemek, de egyúttal valami megromlott, összetört. Meglátták, hogy mezítelenek. Itt nem csupán a testi mezítelenségről van szó, hanem a lelki mezítelenségről is. Hirtelen volt takarnivalójuk. Abban a kapcsolatban, ahol minden szintiszta, világos és őszinte volt. És innentől számíthatjuk a megromlott emberi kapcsolatainkat, megromlott partnerkapcsolatainkat, az őszinteség hiányát, titkos szívbeli kamráinkat, ahol szégyellnivaló bűnös vágyakat, gondolatokat, indulatokat raktározunk. Ádám és Éva nem csak egymás elől zárkóztak el, hanem Isten elől is. Fügefalevelekkel övezték fel magukat – ami az akkori képekben azt jelenti, hogy mostantól fogva a démonoknál, az Istennek ellentétes világban keresik a menedéket, mivel a fügefát a démonok fájának tartották – és elrejtőztek Isten elől. „Hol vagy?” (1Móz 3,9), hangzik az élő húsba vágó kérdés, az örök nyomasztó kérdés, amelyet Is-

ten ma is feltesz mindnyájunknak. Hol vagytok? Hol vagyunk? A mi bűneinkkel, hitéletünk helyzetével, Istenhez való kapcsolatunkban, hitbelileg milyen ponton, az igazság mérlegének melyik serpenyőjében? És így tovább. A válaszban pedig megmutatkozik az, amivel a sátán új jelenséggént belépett az ember életébe: elhangzik benne a vád. Ádám Istent és Évát vádolja a maga tragédiájáért, Éva pedig a kígyót. Ma is így van ez. Nem valljuk be a bűnünket, hanem inkább a bűnbakot keressük. A bűntudat elviselése bizony nehéz. Az ember elrontott mindent, amit elronthatott.

VI. ISTEN KEGYELME

Mi lesz Isten reakciója? Nem a harag érezhető belőle, hanem inkább szomorúság. Isten nem áll bosszút az emberen, ahogyan néhányan gondolják, hanem itt is a kegyelem hangzik el. Isten levonja a következtetést. Az ember ilyen állapotában már nem élhet zavartalanul Isten közelében, nem élhet örökké, mert az ilyen romlott ember örök élete a föld pusztulásával egyenlő. A kígyó el van ítélve, az asszony a fájdalmak szenvedője lesz, a férfi a fáradozás és a frusztráció alatt él. És ezen a ponton feltétlen szükséges hangsúlyozni a hálaadás fontosságát. Különösen ma, az új kenyér alkalmából, hogy az örök átok ellenére mégis ünnepeket ünnepelhetjük a termést, valamint Isten gondviselését még akkor is, ha nem is érdemeljük meg. Az emberek büntetés alatt vannak, de mégsem halnak meg. Isten bőrruhával övezi fel Ádámot és Évát, ami azt jelenti, hogy egy állat halt meg helyettük. Ebben az állatban jelképesen

Gustave Doré: *Az új Jeruzsálem*

azt az egy áldozati bárányt láthatjuk, az Isten bárányát, aki életét adta Ádám és Éva, valamint a mi bűneinkért is. Arra a bárányra, Jézus Krisztusra gondolhatunk, akinek az eljövetele már ebben a fejezetben megígértetett, mint úgynevezett protoevangélium: „*az neked fejedre tapos, te pedig sarkát mardosod*“ (1Móz 3,15). Arra a Jézusra, aki a Jelenések könyvében ígéri, hogy a hívei ismét arról az örökélet fájáról esznek majd, amely ma még el van tiltva tőlük. Járuljunk tehát hittel és alázattal Megváltónkhoz, tudva, hogy minden reménységünk csak Őbenne van, és Óáltala semmi dolgunk nincs örökre elveszve.

Ámen.

*(Elhangzott 2009. szeptember 6-án,
Š.A. igehirdetésén.)*

SZENT ISTVÁN-NAP PRÁGÁBAN

A csehországi magyarok **augusztus 20-**án az idén is megünnepelték a magyarság egyik legnagyobb ünnepét a **Szt. István-napot**. A csehországi **Együttélés Politikai Mozgalom Magyar Nemzeti Tagozata** kezdeményezésére a megemlékezés néhány más itteni magyar szervezettel együtt lett megrendezve. A társrendezők – a **Cseh- és Morvaország Magyarok Szövetségének Prágai Alapszervezete**, a **Csehországi Magyar Gazdasági Társulat**, a **Csehországi Magyar Orvosok Társulata**, és a **Görgey Artúr Társaság** mellett az idén először a **Prágai Magyar Református Gyülekezet** is képviselve volt, mint ahogyan az a meghívóban is fel lett tüntetve.

A megemlékezésre **Prága 10. kerületében, Vršovicén, a Dudás csárdában került**

sor 17 órai kezdettel.

Mivel a csárda belső tere magyaros jellegű, így méltó környezetet nyújtott az ünnepségnek. A megemlékezésen kb. 45 személy vett részt. Az ünnepélyes aktus

a *Himnusz* eléneklésével kezdődött, amely után *Kocsis László Attila*, az EPM MNT elnökének megnyitó beszédével folytatódott, aki üdvözölte a megjelent vendégeket és röviden ismertette Szent István királyunknak a magyar állam és a magyar keresztyénség megalapítójának jelentőségét a magyarság számára. A pohárköszöntőt *Szénási Lajos*, a Magyar Köztársaság prágai nagykövetségének ideiglenes ügyvivője mondta, aki kedves nejjével együtt jelenlétével megtisztelte az ünnepségünket. Ezután, már hagyományosan, a társrendezők képviselői is hosszabb-rövidebb üdvözlő pohárköszöntőt mondtak, névszerint *Kosár Árpád* (CsMMSz), *Derian László* (CsMGT), és *Dédinová Mária* (CsMOT).

Az ünnepi megemlékezést, és egyben a Prágai Magyar Református Gyülekezet üdvözlétét presbiterünk, *Palágyi István*

Palágyi István György, gyülekezetünk presbiterének köszöntője (jobb szélen)

György, az EPM MNT Emlékbizottságának az elnöke mondta el. A megemlékezés keretében a szónok államalapítónk, I. István első királyunk, a későbbi Szent István életpályáját foglalta össze, ismertette az ezzel összefüggő legújabb kutatások eredményeit, és az azokon alapuló újabb meglátásokat. Beszédében méltatta Szent István rendkívüli személyiségét, kimagasló nagyságát, alkotásának kiemelten nagy jelentőségét a magyarság és a kereszténység számára. A méltatásban jelentős helyet szentelt Szent István hagyatékának, tanításának és intelmeinek az utókor számára, különös tekintettel Magyarországgal és a magyarsággal szembeni egyes szomszédainak ellenséges politikájára, ami a kisebbségi magyarok jogainak csorbításában (anyanyelvi oktatás, hivatalos nyelvhasználat, stb.), vagy fizikai bántalmazásában nyilvánul meg.

Az ünnepi beszéd elhangzása után Kocsis László Attila javaslatára az ünneplő gyülekezet felhívással fordult a szlovák parlamenthez, amelyben felszólították a képviselőket, hogy hatálytalanítsák az antidemokratikus szlovák nyelvtörvény azon paragrafusait, amelyek megkülönböztetik a Szlovák Köztársaság nemzetiségeit és hátrányosan érintik azok hivatalos nyelvhasználatát. Az összes jelenlévő egyetértése jeléül aláírta az írásbeli felhívást. A felhívást azóta már eljuttattuk a címzetthez. A felhívás ismertetése után a PMRGy által kiadott ÜZENET c. hetilap lett szétszotva a jelenlévők között. A Szent István napi ünneppel kapcsolatban még egy figyelemreméltó javaslat született Dëdinová

„Gladius S. Stephani Regis Ungariae cum manubrio eburneo”, azaz „Szent István magyar király kardja elefántcsont markolattal” – olvasható a prágai Szent Vitus-székesegyház leltárában 1368-tól

Mária jóvoltából. A javaslat lényege a **Szent István nap megtartása minden évben pontosan aug. 20-án** ugyanazon a helyen, pl. a Prágai Magyar Kulturális Központban, ahol méltóképpen megünnepelhetnénk és megemlékezhetnénk nagy királyunkról.

A megemlékezés hivatalos része után eljött a vacsora ideje, amelyen remek magyaros ételeket szolgáltak fel, és amit zenés szórakozás és nótázás követett. A jelenlévők saját bevallásuk szerint mindnyájan jól érezték magukat, és lélekben és testben felüldülve megelégedve fejezték be az idei Szent István napot. Az idei ünnepnek azért is van rendkívüli jelentősége, mert az idén a Magyar Köztársaság prágai nagykövetsége nem rendezett fogadást az államünnep alkalmából.

– Palágyi István György –

GYÜLEKEZETI ALKALMAK

Istentiszteletek:

Vasárnaponként 17.00-tól (a nyári időszakban) a gyülekezet Klimentská utcai gyülekezeti termében (Klimentská 18, Prága 1) vagy az „U Klimenta” templomban. Istentisztelet alatti **gyermekmegőrzés/vasárnapi iskola** az 1. emeleti klubhelyiségben. A gyerekeket az istentiszteleti alkalom előtt egy nappal be kell jelenteni a 723/960913-as telefonszámon.

Bibliáóra: Az istentiszteletet követően, kb. 18.00-tól (a nyári időszakban).

Énekkari próbák: Szerda esténként 18.00-tól, a Teológia (Černá 9, Prága 1) kápolnijában, vagy egyéb megegyezés szerinti helyen. (korus@refnet.cz)

GYÜLEKEZETÜNK ÉLETÉBŐL

– A gyülekezeti terem épületében történő felvonócsere miatt **az istentiszteleti alkalmak továbbra is a templomban, a szokott időben, lesznek megtartva.** Kérjük közölje ezt a hírt az istentiszteleti alkalmakra készülő ismerőseivel.

– **Egyelőre nem érkezett visszajelzés az SZRKE-től a prágai lelkészi állással kapcsolatban.** Az állásra kiírt pályázat

határideje augusztus 15-én telt le, a Zsinati Tanács szeptember folyamán fog dönteni gyülekezetünk következő lelkészeről. **Hordozzuk imádságban ezt az ügyet!**

PROGRAMAJÁNLÓ

– Idén hetedik alkalommal kerül megrendezésre a prágai **Spiritual Fest, szeptember 19-én, szombaton.** A főrendező **Geshem kórus** (amely a Csehtestvér Egyház mellett működik) szeretettel hív és vár minden kedves érdeklődőt, akiknek nem csak kitűnő zenei élményben lesz részük, de megtapasztalhatják azt a felejthetetlen atmoszférát is, amelyet a spirituálék tartalmaznak. Ahogy az egész világon, így Csehországban is a spirituálék különböző hatásoknak vannak kitéve, így a fesztiválon olyan műfajok lesznek jelen, mint a bluesgrass, country, akapela, klasszikus zene, world music, ethno, stb. A rendezvény szereplőinek csoportja idén először nemzetközi összetételű: egy amerikai csapat mellett egy magyarországi kórus (Sopron Gospel) is fellép. A fesztiválnak a Prága 13. kerületében levő **Nové Butovice-i Szt. Prokop központ** ad helyet (Sluneční náměstí), **délután 14.00-tól este 22.00-ig.** További információk, a fesztivál programja és plakátja a www.festival.spiritualy.cz weboldalon.

ÜZENET – A PRÁGAI REFORMÁTUS MISSZIÓS GYÜLEKEZET HETILAPJA

Felelős szerkesztők: Hlavács Pál, Hlavács Brocko Tünde, Simon Sz. Krisztina.

Lapunkat ingyenesen terjesztjük, de fenntartására bármilyen segítséget örömmel elfogadunk.

E-mail (hetilap rendelések - heti egyszeri küldés elektronikus formában): uzenet@refnet.cz

Banki kapcsolat: 7190131205/4000, **Számlanév:** Dienes Kornélia (Maď. ref. sbor)

IBAN CZ7040000000007190131205, BIC (=SWIFT) BAWACZPP